

SZTEmagazin > Archívum > 2020

SZTE SZEGEDI EGYETEM MAGAZIN

Az átmeneti időszak betegsége a felső légúti fertőzés

2020. május 04.

Dr. Bella Zsolt, az SZTE Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ Fül-Orr-Gégészeti és Fej- Nyaksebészeti Klinika osztályvezető adjunktusa első hallásra meglepő jelenségre hívja fel a figyelmet: hétvégeként a klinika ambulanciáit felkeresők közel fele teljesen indokolatlanul jelenik meg a rendelésen. Azt javasolja, hogy a felső légúti fertőzések kezdeti tüneteinek jelentkezésekor először a patikában kapható készítményeket használják a betegek, és ha azok pár nap múlva nem hatnak, akkor a háziorvoshoz forduljanak ellátásért. A klinika csak ez után következhet.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

A téli időszakban orvoshoz fordulók közel fele felső légúti fertőzéses panasz miatt kér ellátást, amelyek a fül-orr-gégészeti betegségek egyik legfontosabb csoportját alkotják. Dr. Bella Zsolt fül-orr-gégész, allergológus és klinikai immunológus, az SZTE Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika osztályvezető adjunktusa felhívja a figyelmet, hogy a közvélekedéssel ellentétben többnyire nem a hideg időjárás, a kemény mínuszok okolhatók a betegségek gyakoriságáért. – Elsősorban az átmeneti időszakok, a késő ősz és a kora tavasz a legfrekvenciáltabb periódus, ugyanis az enyhén langyos idő kedvez a kórokozók szaporodásának – hangsúlyozza Bella Zsolt. Ekkor jelentkeznek a nagy influenzajárványok is. A felső légúti fertőzéses betegségek közel 70

százalékát adeno-, rhino- és parainfluenza-vírusok okozzák: felnőtt korban a betegek 60-70 százalékában, gyerekkorban pedig 70-80 százalékban jelentik az elsődleges betolakodó kórokozót ezek a vírusok.

Kik a veszélyeztetettek? – adódik a kérdés, a fül-orr-gégész a rizikófaktorokat kiemelve visszakérdez: Mivel többnyire egy adott közösség keretei között éljük az életünket, fontos kérdés az egészségi állapotunkkal kapcsolatban, hogy „Milyen az illető általános fizikai állapota?” , „Mennyire leterhelt vagy túlhajszolt, mekkora stresszhatás alatt éli az életét?” A jelentős mértékű fizikai vagy a szellemi fáradtság is fogékonyt jelent a betegségre, ilyenkor érzi mindenki, hogy a teherbírása csökken, pihenésre van szüksége. – Ha időnként be tudunk iktatni egy-egy pihenéssel töltött hosszú hétvégét, évszakonként egy-egy hetes kikapcsolódást és kirándulást, akkor tapasztalni fogjuk, hogy testileg-lelkileg feltöltődünk, és mindez az immunrendszerünk aktivitásában is megnyilvánul – javasolja Bella Zsolt, aki hozzáteszi, a különféle társbetegségek, mint az immunhiányos állapotok, a diabétesz, egy-egy krónikus vagy daganatos betegség az immunrendszert jelentősen megterheli, illetve kiszolgáltatottá teszi.

A gyermekeknél az alacsony immunglobulinszint (IgA, IgG) növeli a felső légúti fertőzések megbetegedések kockázatát, itt is elsősorban a megelőzésre kell törekedni: a gyermekek és a felnőttek esetében is fontos a rendszeres testedzés, a megfelelő, vegyes táplálkozás, éjszakai pihenés és az aktív munkával vagy tanulással töltött idő és a szabadidő megfelelő arányú kialakítása.

– Sajnos a betegek jelentős része rosszul ítéli meg az állapotát, van, aki egy egyszerű náthának a tüneteit is intenzíven éli meg, más pedig egy vírusos fertőzés jelentkezésekor sürgősen antibiotikumot kérve fordul azonnal orvoshoz. Ez több szempontból is káros: egyrészt az indokolatlan antibiotikum-szedéssel egy későbbi bakteriális fertőzés sikeres kezelésének a gátját építjük, hiszen a baktériumok antibiotikummal szembeni rezisztenciáját fokozzuk, másrészt kezdetben elsősorban a tüneti kezelésre kell helyezni a hangsúlyt, vagyis a patikában recept nélkül is elérhető készítmények: érosszehúzó hatású orrspray-k és orrcseppek, láz- és gyulladáscsökkentők, pezsgőtabletták általában tízből nyolc esetben beválnak – hívja fel a figyelmet az adjunktus.

*

Mikor indokolt az antibiotikum szedése?

Ha a vírusfertőzés tünetei hosszabb időszakig elhúzódnak, megjelenik a színes orrváladék, és köpet jelentkezik, ami színessé válik. Bakteriális fertőzésre utaló jelek mutatkoznak, amit a laboratóriumi vizsgálat (vérvétel, tenyésztés) megerősít.

*

Mikor kell orvoshoz fordulni?

Ha a patikában kapható készítmények szedése mellett a tünetek 2-3 nap után nem csökkennek vagy szűnnek meg. Először a házi orvoshoz kell fordulni, aki ha szükségesnek látja, erősebb terápiát alkalmazhat. A gond ott jelentkezik, hogy a betegek jelentős része ilyen esetben a házi orvost kikerülve – mivel a fül-orr-gégészeti klinikai ellátáshoz nem kell beutaló – egy lépcsőt átugorva, azonnal a klinikától kér ellátást. – Az ilyen esetek száma a klinika ügyeleti ellátásának közel 50 százalékát jelentik! – emeli ki Bella Zsolt. Egy-egy hétvégi napon 40-50, egy teljes hétvégén pedig közel 150 beteg jelenik meg a fül-orr-gégészeti klinika ambulanciáján, akiknek a fele teljesen indokolatlan, mert nem akutak a tüneteik, vagy pedig egy otthoni, egyszerű kezeléssel orvosolható lenne a probléma.

*

Jó tudni

Anatómiailag a légutakat alsó és felső légutakra osztjuk. A felső légutak közé tartozik az orrüreg, az orrmelléküregek (arcüreg, homloküreg), a garat és a gége. Az alsó légutakat a légcső és a tüdő (főhörgők, hörgők, hörgőcskék és alveolusok) alkotják.

*

Betegség megelőzése

Ebben az időszakban lehetőleg fogyasszunk vitaminban gazdag gyümölcsfélét, citrusfélét, kerüljük a zárt, zsúfolt tereket. Fontos, hogy a hűvös idő ellenére is rendszeresen mozogjunk a szabad levegőn. Napi néhány perces séta, sportosabbaknak a futás nem csak a közérzetnek tesz jót, levezeti a stresszt, és véd a megfázástól is.

SZTEinfo - Lévy Gizella

További részletek: a Szegedi Egyetem Magazin lapcsaládhoz tartozó Klinika Magazin 2020/1. számában, amely letölthető az SZTE Hírportál SZEM aloldaláról. (/sztemagazin)